

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/241/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114227674
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8114227674.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členov senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Martina Barana v právnej veci žalobkyne A. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. S. XX, XXX XX S., občianky Slovenskej republiky, právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom ul. Sov. hrdinov 163/66, Svidník, proti žalovanému Consumer Finance Holding, a.s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO: 35 923 130, právne zastúpenému advokátskou kanceláriou Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., Nám. Sv. Egídia č. 93, 058 01 Poprad, o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 20C/356/2014-40 zo dňa 20.04.2015 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému na účet jeho právneho zástupcu náhradu trov odvolacieho konania vo výške 37,96 eura, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalobkyni uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 192,53 eura (trovy právneho zastúpenia) na účet právneho zástupcu žalovaného do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd prvého stupňa vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa sa žalobou podanou na súde dňa 15.10.2014 domáhala toho, aby súd určil, že zmluvná podmienka uvedená v obchodných podmienkach pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet k zmluve č. XXXXXXXXXXXX v článku IX. Zodpovednosť za škodu je neprijateľnou a zároveň sa domáhala toho, aby súd uložil žalovanému vydať jej bezdôvodné obohatenie. Z dôvodov žaloby vyplynulo, že žalovaného 24.10.2005 požiadala o vydanie a používanie pôžičkovej karty Triangel. Z karty od októbra 2005 do konca mája 2014 vyčerpala 1.516,44 eura a poukázala úhrady vo výške 1.784,25 eura. Úverový rámec bol 15.000 Sk., štandardná mesačná splátka bola 500 Sk. Zmluva neobsahovala úrokovú sadzbu, žalovaný preto úrok od nej požadovať nemohol. Na jej úkor sa preto obohatil o 267,81 eura. Okrem toho, zmluva obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v článku IX. Zodpovednosť za škodu. Touto zmluvnou podmienkou sa nedôvodne zavádza objektívna zodpovednosť. Podľa tohto ustanovenia by za škodu zodpovedal klient a nie škodca.

Vykonaným dokazovaním mal súd prvého stupňa za preukázané, že žaloba nebola dôvodná. Pokiaľ sa žalobkyňa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia a určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky zo zmluvy o vydanie a používanie pôžičkovej karty Triangel, ide o zmluvu, ktorá bola uzatvorená medzi žalobkyňou a spoločnosťou VÚB, a.s., pričom žalovaný spoločnosť VÚB, a.s. zastupoval. Žalovaný nebol stranou zmluvy a v žiadnom prípade nevystupoval ako účastník, ktorému by z nej vyplývali akékoľvek práva a povinnosti voči žalobkyni. Žalovanému nesvedčila pasívna vecná legitímácia na

čom nič nemení ani skutočnosť, že žalovaný posielal žalobkyni výpisy z pôžičkovej karty Triangel. Pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie preto súd prvého stupňa žalobu zamietol.

Súd prvého stupňa v rozhodnutí citoval ustanovenia Občianskeho zákonníka - § 52 ods. 1, 2, 3, § 53 ods. 1, 4, § 54 ods. 1 a ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku - § 80 písm. c), § 90.

Pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal súd prvého stupňa z ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 149 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa. V odvolaní uviedla, že súd prvého stupňa nesprávne zistil skutkový stav a vec nesprávne právne posúdil. Podľa nej žalovaný je pasívne vecne legitimovaný, napriek zisteniu súdu prvého stupňa, že vystupoval len ako zástupca. Poukázala na kapitolu 1. čl. 2 písm. b) Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2005/29/ES o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 84/450/EHS, smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 („smernica o nekalých obchodných praktikách“), podľa ktorej „obchodník je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba, ktorá v rámci obchodných praktík, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, koná na účely spadajúce do rámca jej obchodnej, podnikateľskej, remeselnej alebo profesijnej činnosti a ktokoľvek, kto koná v mene alebo v zastúpení obchodníka“. Poukázala taktiež na § 2 písm. b) Zákona č. 250/2007 Z.z., podľa ktorého „na účely tohto zákona sa rozumie predávajúcou osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania, alebo osoba konajúca v jej mene alebo na jej účet“. Žalobkyňa preto žiadala napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Poukázala na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/34/2014 a neskôr aj na uznesenie 21Co/182/2015-81 z 25.02.2016.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že žalobkyňa síce v odvolaní poukazuje na smernicu o nekalých obchodných praktikách, no nijako vecne nezdôvodňuje nesprávnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa o absencii pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného a ani nijako vecne nezdôvodňuje aplikáciu výkladu pojmu obchodník v zmysle spomínanej smernice na existenciu predmetného právneho vzťahu založeného zmluvou č. 0006372999. Pokiaľ žalobkyňa tvrdí, že zákon o ochrane spotrebiteľa v ustanovení § 2 písm. b) označuje za predávajúceho aj osobu konajúcu v mene alebo na účet predávajúceho, tento zákon upravuje predaj výrobkov a poskytovanie služieb, pričom zákon o spotrebiteľských úveroch, ktorý je lex specialis, za veriteľa považuje právnickú osobu, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver. V zmysle uvedeného preto nie je možné za veriteľa považovať osobu, ktorá koná v mene alebo na účet predávajúcej osoby. Žalovaný taktiež uviedol, že nie je možné vyhovieť určovacej žalobe týkajúcej sa určenia neplatnosti zmluvnej podmienky, ak spoločnosť VÚB, a.s., ktorej sa určenie neplatnosti zmluvnej podmienky ako účastníka zmluvného vzťahu týka, nie je účastníkom prebiehajúceho súdneho sporu. Žalovaný vystupoval len ako sprostredkovateľ, resp. splnomocnenec, vyplýva to zo zmluvy, že konal za VÚB, a.s. V texte zmluvy je to uvedené jednoznačne, bez možnosti vyvolania akéhokoľvek omylu. Žalovaný bol výhradne poverený len na vykonávanie určitých úkonov v mene a na účet veriteľa - VÚB, a.s. Žalovaný nebol osobou, ktorá by poskytla žalobkyni finančné prostriedky a nebol ani nositeľom žiadnej hmotnoprávnej povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy.

Žalovaný si uplatnil trovy odvolacieho konania za jeden úkon právnej služby vo výške 37,96 eura.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 Zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 212 O.s.p., bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 1, 2 O.s.p., miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku zverejnil na úradnej tabuli súdu dňa 09.06.2016 (§ 211 ods. 2, § 156 ods. 3 O.s.p.) a zistil, že odvolanie žalobkyne dôvodným nebolo.

Súd prvého stupňa v prejednávanej veci v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa, na ktoré odkazuje a len pre doplnenie k odvolacím dôvodom žalobkyne uvádza:

Žaloba doručená súdu je, čo sa obsahu týka, úkonom, ktorým žalobca vymedzuje subjekty, predmet a obsah začatého súdneho konania. Ak má byť žalobca v spore úspešný, je nevyhnutné, aby sa logická štruktúra príčin a následkov, ktorými vymedzí skutkový dôvod žalobou uplatneného nároku, zhodovala so štruktúrou príčin a následkov, ktoré definuje právny predpis.

Žalobkyňa sa žalobou domáhala vydania bezdôvodného obohatenia voči konkrétne označenému žalovanému a taktiež žiadala vo vzťahu k tomu istému žalovanému určiť neprijateľnosť ňou špecifikovanej zmluvnej podmienky.

Závazkový vzťah z bezdôvodného obohatenia vznikne len za splnenia zákonných predpokladov, ktorými sú získanie bezdôvodného obohatenia na strane určitej osoby (obohatenej), protiprávnosť získania bezdôvodného obohatenia, majetková ujma, ktorá postihuje inú určitú osobu (postihnutého) a príčinná súvislosť medzi protiprávnym získaním bezdôvodného obohatenia určitou osobou a majetkovou ujmovou inej určitej osoby. Splnenie týchto predpokladov musí preukázať ten, kto tvrdí, že na jeho úkor bolo bezdôvodné obohatenie získané. Pre záver o „ne“dôvodnosti nároku uplatňovaného žalobcom voči žalovanému treba, aby žalobca preukázal, že by medzi ním a žalovaným vzťah bezdôvodného obohatenia vznikol, t.j. aby preukázal, že mu v konkrétnej výške vznikla majetková ujma, ako aj príčinnú súvislosť medzi získaním bezdôvodného obohatenia a vznikom majetkovej ujmy. Splnenie predpokladov pre vznik (záväzkového) právneho vzťahu z bezdôvodného obohatenia musí súd posudzovať vždy z hľadiska špecifických skutkových okolností v konkrétnej prejednávanej veci, na ktorú aplikuje konkrétnu normu hmotného práva (z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 7Cdo/117/2011 z 28.05.2012).

Žalobkyňa k preukázaniu dôvodnosti svojho nároku predložila súdu žiadosť o vydanie a používanie pôžičkovej karty Triangel.

Zo záhlavia predmetnej písomnosti vyplýva, že subjektom, veriteľom, s ktorým žalobkyňa zmluva uzatvorila, bola VÚB, a.s. Zmluvu za VÚB, a.s. podpísala so žalobkyňou spoločnosť Slovenské kreditné karty, a.s. Zmluvný vzťah, v ktorom na jednej strane vystupuje veriteľ a na druhej dlžník, nemohol vzniknúť medzi inými subjektmi než medzi žalobkyňou v pozícii dlžníka a VÚB, a.s. v pozícii veriteľa. Tento záver je viac ako zrejмый aj z obchodných podmienok pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydávaných Všeobecnou úverovou bankou, a.s. v spolupráci so spoločnosťou Slovenské kreditné karty, a.s. V úvodných bodoch obchodných podmienok sa uvádza, že sú súčasťou zmluvy medzi VÚB, a.s. a klientom. Je to banka, ktorá stanovuje úverový rámec aj mesačnú splátku (bod 1. Podmienok pre vydanie karty) a je to banka, ktorá je oprávnená úročiť dlžný zostatok (bod 30.). Z obchodných podmienok taktiež jednoznačne vyplýva, že Slovenské kreditné karty, a.s. sú správcom, ktorý, okrem iného, raz mesačne vystaví a v písomnej forme klientovi doručí výpis (bod 25.).

Mýlila sa preto žalobkyňa, pokiaľ v žalobe uviedla, že mal to byť žalovaný, ktorý jej, ako v žalobe uviedla, navyšoval úverový rámec. Mýlila sa žalobkyňa taktiež v tom, ak mala za to, že ňou realizované úhrady, ktoré mali vyplývať z výpisu z pôžičkovej karty Triangel boli prostriedkami, ktorými sa mal obohacovať žalovaný.

Nebolo predmetom konania zisťovanie obsahu záväzkového vzťahu a jeho dôvodu, ktorý v čase vzniku zmluvy medzi žalobkyňou a VÚB, a.s. zrejme existoval medzi VÚB, a.s. a spoločnosťou Slovenské kreditné karty, a.s. Ak sa žalobkyňa napriek zjavne identifikovateľnému vzťahu domáhala vydania bezdôvodného obohatenia voči žalovanému, domáhala sa vydania bezdôvodného obohatenia voči subjektu, ktorý nebol, ak súd prvého stupňa správne uviedol, vecne pasívne legitimovaný. Na uvedenom nič nemení ani to, že v zmysle žalobkyňou označenej Smernice Európskeho parlamentu a Rady 205/29/ES z 11.0.52005 sa za obchodníka považuje ktokoľvek, kto koná v mene alebo v zastúpení obchodníka a taktiež ustanovenie § 2 písm. b) Zákona č. 250/2007 Z.z., podľa ktorého predávajúcim je aj osoba konajúca v mene alebo na účet osoby, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania. Právna úprava v tomto zmysle je jednoznačná, nevyplýva z nej však a logicky ani nemôže, že by sa spotrebiteľ mohol domáhať vydania bezdôvodného obohatenia od subjektu, ktorý síce je obchodníkom alebo predávajúcim, ale nie príjemcom plnenia, resp. subjektom, ktorý sa prijatím plnenia bezdôvodne obohacuje. Postavenie takéhoto obchodníka, resp.

predávajúceho môže byť právne významné len vo vzťahu k iným nárokom, nie tým, ktoré žalobkyňa identifikovala ako predmet konania.

Rovnaký záver, ktorý sa týka nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, sa vzťahuje aj na návrh žalobkyne, aby súd určil neprijateľnú zmluvnú podmienku. Ako z dokazovania vyplynulo, zmluva vznikla medzi žalobkyňou a VÚB, a.s., pričom VÚB, a.s. nebola účastníkom tohto konania, nemôže byť dôvodným domáhať sa určenia údajnej neprijateľnosti zmluvnej podmienky v takomto konaní.

Pokiaľ žalobkyňa v odvolaní poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 18Co/34/2014-319 zo 16.02.2015 je potrebné uviesť, že z obsahu tohto rozhodnutia vyplýva, že posudzoval úplne iné skutkové okolnosti a pokiaľ poukazovala na ďalšie rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 21Co/182/2015-81 z 25.02.2016 je potrebné uviesť, že v predmetnom rozhodnutí sa Krajský súd v Prešove taktiež zaoberal Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11.05.2005, ako aj § 2 písm. b) Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, avšak z jeho rozhodnutia nevyplýva žiadna argumentácia o vzťahu k predmetu tohto konania.

Z dôvodov, ktoré uviedol, preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. Žalobkyňa nebola v odvolacom konaní úspešná, nemá preto právo na náhradu trov konania, úspešný žalovaný žiadal priznať trovy odvolacieho konania titulom trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu, súd mal tento úkon za účelný, jeho výšku kvantifikoval v súlade s Vyhláškou č. 655/2004 Z.z., keď hodnota jedného úkonu právnej služby za vyjadrenie k odvolaniu predstavovala čiastku 23,24 eura, k tomuto úkonu patrí režijný paušál vo výške 8,39 eura a nakoľko právny zástupca žalovaného osvedčil, že je platiteľom DPH, pripočítaná bola 20 % čiastka DPH, t.j. 6,33 eura, spolu odvolací súd trovy vzniknuté žalovanému s odvolacím konaním kvantifikoval čiastkou 37,96 eura a zaplatenie náhrady trov odvolacieho konania uložil žalobkyni v lehote a s miestom plnenia ako je uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia. Zo spisu nevyplýva, že by u žalobkyne boli predpoklady pre možnú aplikáciu ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p., status žalobkyne ako spotrebiteľky sám o sebe, ako uviedol aj Ústavný súd Českej republiky v náleze III. ÚS 3725/13 z 10.04.2014 dôvody hodné osobitného zreteľa nezakladá.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 Zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.